

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Пуляк О.В.

Центральноукраїнський державни університет імені Володимира Винниченка

Губрій І.В.

Центральноукраїнський державни університет імені Володимира Винниченка

Кобець К. І.

Центральноукраїнський державни університет імені Володимира Винниченка

Анотація. Стаття присвячена питанню забезпечення безпеки учнів під час використання інноваційних, зокрема тренінгових технологій на уроках трудового навчання. Автори наголошують на основних правилах забезпечення безпеки учнів на уроках трудового навчання.

Ключові слова: інноваційні технології, тренінгові технології, безпека, учні.

У сучасному цифровому світі, де інноваційні технології стали неодмінною частиною життя, освіта також їх активно використовує. В освітньому процесі сучасних освітніх закладів найбільш актуальними інноваціями є моделі навчальної дискусії, ігрова модель, навчальні тренінги. Інтерактивні технології навчання входять у навчальний тренінг, що побудований за певним сценарієм [1].

Застосування сучасних інноваційних, зокрема тренінгових технологій на уроках трудового навчання може допомогти стимулювати інтерес учнів до предмета та сприяти їхньому успіху. Тобто у застосуванні тренінгових технологій в закладах освіти є величезний потенціал, як у активізації пізнавального інтересу здобувачів освіти та покращенні якості сприйняття навчального матеріалу, так і формуванні широкого переліку компетентностей та м'яких навичок [2].

Однак, разом з перевагами та перспективами такого підходу, виникають і питання щодо безпеки учнів.

Сучасний урок трудового навчання – це урок інноваційний. Інтерес в учнів, стимулювання їх цікавості, розвиток їх творчих здібностей досягається різноманітними формами роботи з використанням інноваційних технологій. При використанні тренінгових технологій, вчитель трудового навчання вмотивований організувати роботу з охорони праці у освітньому процесі з метою забезпечення здорових та безпечних умови праці, запобігання травматизму, штатної експлуатації технічних засобів, створення оптимального режиму роботи і навчання. Оптимізація умови праці і навчання учасників освітнього процесу, попередження їх травматизму – одне із найактуальніших завдань сучасного закладу освіти.

Важливо проводити освітні заходи на основі здоров'язберігаючих технологій важливо враховувати наступні аспекти: забезпечення чергування, інтелектуальної, емоційної, рухової видів діяльності; зміну групової й парної форм роботи, які сприяють підвищенню рухової активності, правилам спілкування; включення проведення ігор та ігрових ситуацій [4]. А сам освітній процес має бути організований таким чином для учасників освітнього процесу, щоб не завдавати шкоди їх здоров'ю й не знижувати рівень мотивації до навчання.

Перш за все, важливо розуміти, що застосування інноваційних технологій на уроках трудового навчання повинно бути під пильним наглядом та контролем учителя та адміністрації закладу освіти й відповідати вимогам чинного законодавства. Вчитель має провести інструктаж з охорони праці й впевнитися, що учні знають, як безпечно використовувати техніку, обладнання, продукцію, засоби індивідуального захисту тощо.

До основних правил безпеки на уроках трудового навчання, де використовуються інноваційні технології, можна віднести наступне:

використання відкритого вогню, хімічних речовин, інструменту, обладнання тільки під контролем вчителя;

доступність та відповідний стан засобів індивідуального захисту (окуляри, маски, рукавиці, фартухи, головні убори) які використовуються

учнями та вчителем;

забезпечення наявності інструкцій та проведення інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;

проведення навчання та тренування на випадок аварії, тривоги, травми, отруєння, пожежі тощо;

контроль виконання учнями правил безпеки під час освітнього процесу.

Таким чином, ми приходимо до розуміння пріоритетності проблеми забезпечення безпеки учасників освітнього процесу при реалізації навчальних технологій в освітньому процесі, що має визначальний характер для формування освітнього середовища, яке забезпечує збереження їхнього життя та здоров'я. Вміння педагога відбирати, раціонально використовувати і чергувати всі можливості засобів та методів проведення заходів дозволяє учням легше переносити навчальні навантаження, соціальні проблеми та знизити ризик стресових станів й погіршення здоров'я.

Список використаних джерел

1. Абрамова О.В., Пуляк О., Терещук А.І. Формування м'яких навичок у здобувачів освіти через застосування тренінгових технологій. Збірник наукових праць "Вісник післядипломної освіти" Серія «Педагогічні науки». Випуск 18(47) 2021. С. 10-28 [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2021-18\(47\)-10-28](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2021-18(47)-10-28)

2. Пуляк О., Абрамова О. Використання інтерактивних засобів в освітньому процесі. *Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній навчальний заклад доуніверситетська підготовка вищий навчальний заклад : зб. наук. праць матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 17 лютого 2022 р., м. Київ, Національний авіаційний університет. С. 584-689. <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.16655>*

3. Пуляк О., Гречанюк І.В. Організація безпечної праці – запорука успішної комунікації на уроках технологій. Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти: збірник тез доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 24 травня 2021 р., м. Кропивницький. С. 138-139.

4. Сучасні здоров'язберезувальні технології: монографія/ за загальною редакцією проф. Ю. Д. Бойчука. Харків, 2018. 724 с. URL: http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_zdor_ta_korr_os/M_Suchasni_ZZT.pdf

5. Наказ МОЗ №2205 від 25.09.20 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти.» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text>

РОЛЬ ІПОТЕРАПІЇ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ПОСТТРАЖДАЛИХ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Пятак О. Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

***Анотація:** В статті розглядається іпотерапія як метод реабілітації. Українські реабілітологи відзначають, що така терапія в умовах сьогодення буде надзвичайно корисною як для цивільного населення, так і військових.*

***Ключові слова:** іпотерапія, реабілітація, реабілітаційний центр, метод лікування.*

Постраждалі внаслідок російсько-української війни громадяни потребують як фізичної, так і психологічної реабілітації. Існують методи терапії, що дієві за рахунок одночасного фізичного, психологічного та емоційного позитивного впливу на людину. Одним із таких видів є іпотерапія.

Дослідженням проблематики іпотерапії як методу, що сприяє реабілітації, займалися такі науковці як Р. Кочаровський, І.Єрко, Н. Мельник, А. Мельник, Г. Бураго.

Іпотерапія – метод лікування, заснований на взаємодії людини зі спеціально навченим конем, що пройшов адаптацію до можливостей хворого в опануванні верхової їзди. Комплексна дія на організм людини верхової їзди сприяє поліпшенню функціонування всіх його органів, тканин і систем. За